

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[Collection Mythologiae libri decem, Venise, Segno della Fontana, 1567](#)[Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre VII](#)[Item Mythologia, Venise, 1567 - VI, 12 : De Dodone](#)

Mythologia, Venise, 1567 - VI, 12 : De Dodone

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre VI

[Mythologia, Francfort, 1581 - VI, 12 : De Dodone](#) est une version augmentée de ce document

---

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre VI

[Mythologie, Paris, 1627 - VI, 13 : De l'Oracle de Dodone](#) est une transformation de ce document

---

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre VI

[Mythologie, Lyon, 1612 - VI, 12 : De l'Oracle de Dodone](#) est une transformation de ce document

---

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener Digitalisierungszentrum (MDZ).

Présentation du document

Publication Venise, Comin da Trino, 1567

Exemplaire Munich (Allemagne), Münchener Digitalisierungszentrum (MDZ) ,

Res/4 Ant. 50

Formatin-4

langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination 182v°-183v°

Du monde

Toponymes [Dodone \(sanctuaire\)](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière

modification le 25/11/2024

Mythologia

collocarunt, sed etiam eius pellem ad sempiternam eius rei memoriam Iupiter gestare solebat, unde Aegiochus fuit appellatus. Quod autem illam Iupiter ob acceptum beneficium inter sydera retulerit, testatur Aratus in iis carminibus, quæ ita sunt translata à Germanico Cesare; illa putatur.

Nutrix esse Iouis, si vere Iupiter infans

Vbera Cretæ nullis fidissima capræ,

sydere quæ claro gratum testatur alumnus.

In his Betuleii viri alioquin doctissimi, non placet emendatio. Hanc Iouis nutricem alii Nympham Amaltheam nomine dixerunt; alii mulierem putarunt fuisse Arcadicam, quæ capra cognomine vocaretur, quæ cum gemellos peperisset, illos alendos aliis mulieribus dedit, ut nutret Iouem; quare eius filii utpote capræ vocati sunt Hædi. Hi cum lac maternum Ioui concessissent, & ipsi inter sydera collocati in dextra Aurigæ tenentur, quos Aurigæ sydera vocauit Aratus, quorum exortu grauisimæ plerunque fiunt tempestates, ut patet ex his carminibus;

ἠέ τις ἄλλοις ἐν τῷ ἀέρι δειχθεὶς

Ἰουσιθεῖα δεικτὴ, καὶ τῆς φάτις ἑλπίς αἰεὶ

Αὐτὴ δὲ ἱέρεια, τίς ἢ ἀλλ' ἰερουργοῦσα

Πολλὰ καὶ ἰουσιθεῖα δεικτὴ ἀέρι φωνῆ.

20

Si placet Aurigam, atque Aurigæ sydera & ortus

Obseruare tibi; fama est quod Capra, quod Hædi

Illius, immergunt sulcantes cæcula ponti.

Non ulli tutum est Hædis surgentibus æquor.

Mos erat Philiæis, ut eximie capram cæleste sydus colerent, cuius etiam signum æreum in foro magna parte auratum collocarunt, ut testatur Paus. in Corinthiacis; quod idcirco fiebat, quia plurimum Capræ ortus obesse vitibus putaretur. ut autem illam placarent, diuinos honores illi instituerunt. nam ex oriente Capra vel syderationem patiuntur aliquæ vites, vel prorsus arescunt. Illud verò sit Sole in Leonis signo exillente; tunc enim ma-

30

xime infestantur vites ob humoris inopiam, quod etiam magis fit, pro natura locorum. Cur inter sydera capræ signum relatum fuerit, iam explicauimus superius, quod Iupiter neque ingratus, neque acceptorum immemor vel aduersus capram quidem videri voluerit. Dicta fuit hæc capra Olenia, quoniam in vlnas Aurigæ vel Oleni filiz excepta fuerit. consimili ratione fuit Delphinus inter sydera collocatus, quia persuaserit Amphitrite ut nuberet Neptuno; vel, ut alii maluerunt, quia Arion Methymæus ab illo fuerit seruatus. Enimvero quod hæc non capra, sed mulier fuit, vel ex eo patet, quod Amalthea Nyctei Regis vxor fuerit, è quo Nyctimene peperit, ut testatus est Apollodorus Cyzicenus. at de Capra satis, nunc de Dodona sylua dicendum.

40

De Dodone.

Cap. XII.

Fuit celeberrimum omnium oraculorum Dodonæum, tum ob celebritatem & conuenientis eò multitudinis frequentiam, tum etiam ob glandium copiam, quæ in illa sylua nascebantur. nam ut testatur Virgil. lib. 1. Georg. primus fuit vitæ mortalium glandes; ut patet in his;

cum iam glandes atq; arbuta sacre

Deficient

Deficerent sylvæ: & victum Dodona negaret.

Et nos in nostris Venationibus ita lusimus;

Cum foret herba thorus primis mortalibus; antra

Frigida & arboribus intexta, palatia; potum

Profluentis aquæ riuus prælucidus vnda

Præberet: victumq; Ioui sacrata Molosso

Quercus, sanguineoq; rubentes cortice baccæ.

Strabo lib. 7. Geogr. Dodonæum oraculum à Pelasgis constructum fuisse

scribit, quare & Homerus lib. 2. Iliad. Iouem Dodonæum Pelasgicum ap-

pellavit. Scriptum reliquit Plut. in Pyrrho Deucalionem ac Pyrrham post

diluuium venisse in Epirum ad oraculum Dodonæum, quod fuit in Thespro-

torû Molossoſq; regione. Erat ibi sylva maxima, et densissimis quercubus ac

fagis refertissima, vbi eximia glandium copia nascebatur, quare poetæ Do-

donam pro gladium copia vsurparunt. Dicta fuit Dodone, à Nympha Ocea-

nitide, vel, vt maluit Hecætus, à Dodone Iouis et Europæ filia. Fama est hoc

in loco Pelasgum primum omnium mortalium homines docuisse glandibus

vesci: atque inter has illas esse vtiliores, quæ de sola fago legerentur, cum

antea radicibus & herbis inutilibus, vel etiam lactiferis, aliquando vesceren-

tur. Hic tuguria ad arcendas pluuias, & propulsandas temporum mutatio-

num iniurias excogitavit, & tunicas è suillis coriis contexere docuit; cu-

iusmodi per quoddam tempus in Eubæa & in Phocide homines vti sunt ob-

scurioreſ, vt scripsit Andron Teius in sua nauigatione. Inde verò accidit, cû

quercus & fagi multæ essent in sylua Dodonæa, vt Lucianus in Amoribus è

fago reddi oraculum ita dixerit; *ἀὴρ τὰχιστα, δῶρις ἢ ἐν δαδῶν φωνῆ, ἐν τῷ*

ἑρπιδιανῶν περὶ ἀπὸ τῆς φωνῆς: Ipsa sanè, sicut fagus illa, quæ in Dodone, ex

ramis sacram emittens vocem. Cum tamen Homerus in lib. 7. Odyssiæ ora-

culum è quercu procedere ita inquit;

ὡς τῆς δὲ δαδῶν φωνῆς ἑρπιδίαν, ἔρρε δαδῶν

ἐν ἑρπιδιανῶν ἀπὸ τῆς φωνῆς ἑρπιδίαν.

Dodonamq; serunt illum mox esse profectum,

Consilio Iouis è quercu captaret vt alta.

Memoriæ prodidit Paul. in Achaicis apud Acarnanes & Aetolos, & Epiro-

tas, & earum regionum finitimos populos valde inelyta fama fuisse oraculû,

quod è quercu columbæ reddebant responsa. nam cum dux essent columbæ,

diuersorum populorum legationes vel aliquo morbo, vel sterilitate agrorû,

vel aliqua publica calamitate laborantium ad capienda responsa, quæ re-

media forent earum calamitatum, eò confluabant, audiebantq; illarum co-

lubarum vocem. Atqui variis temporibus variis modis responsa daban-

tur: nam primum loquebantur ipsæ quercus, deinde dux mulieres sacerdo-

tes responsa dare ceperunt, quarum vna Peristera, altera xiron vocabatur;

atque cum Peristera columbam significet apud Græcos, hinc locus datus est

fabulæ, quia dux columbæ responsa redderent. Alii duas columbas re ipsa

locutas fuisse arbitrantur, quod etiam fortasse accidit, cum potestas esset te-

nebrarum, ac mali demones & hæc, & his multo magis admirabilia agerent;

vt depressa tenerent populorum ingenia, ne ad diuiniora tollerentur. Nā

nemo ferè est eorum qui viuunt, quin harum rerum miraculis, cum loque-

rentur statuz & volucres, & anguria vêtura prædicerent, & animalia multa

significarent, in eam religionem antiquorum fuisset irrecitus. Quare hoc èt

est

Mythologia

est cur magis gr̃as Dño Deo nostro habeamus, quòd per vñicum eius filium Christum vniuersa fallacium oraculorum multitudo profligata est, omnesq; mali d̃mones cū suis tēplis ita sunt euersi, vt nulla illorū iādiu appareant ve stigia: conculcata sunt altaria, excisi luci, combusti libri, quibus sacrorū ritus continebantur, obliuioni datus est victimarum delectus, explosi sacerdotes & lenones earum fallaciarum. Neque vllus prope est, quin verum, sanctum, ac sincerum Dei cultum possit cognoscere, nisi si quis pro religione simulata flagitiorum licentiam sibi dari cupiat. Nam si de vero ac legitimo Dei cultu solum sit inter homines controuersia, ac nō potius de propriis singulorum commodis, vel intra triduum res iudicari posset, fieretq; statim vnus pastor, & vnum ouile: neque quod ridiculum est, & misericordia planē dignum, tot bella pro religionibus orirentur. Est enim verus Dei cultus in ratione, & pietate, & integritate; non in armatis, aut in equorum cataphraкторū pectoribus, aut in bellicis tormentis collocandus: neque qui plus pōt in bello, ille magis est religiosus, aut magis vir bonus. Quis enim animo per enses aut nitētes galeas persuaserit, qui, cum diuinus sit, nullam vim omnino patitur? Nullum est tormentum bellicum neque fortius neq; maioris impetus ad animum impellendum, quā sit ratio; qua sola victus animus vel victricem sequitur rationem, vel ita pudore deterretur, vt oculos attollere aduersus victricem sine pudore minime possit. Verum hęc alterius sunt negotii, nos iam ad inslitutum opus redeamus. Ac de Niobe dicatur.

De Niobe.

Cap. XIII.

Niobe, quam Tantalī & Euryanassæ, vel, vt alii putarunt, Taygetes vñius ex Pleiadibus filiam fuisse narrāt, multorum filiorum fuit mater; que cum gloriaretur supra modum tum ob illorum multitudinem, tum etiā ob formę præstantiam, ausa est se Diis immortalibus comparare, vel etiam antepone. Sic enim gloriatur apud Oui. lib. 6. Metam.

30 Quis furor auditos, inquit, præponere ṽsis
Cælestes? aut cur colitur Latona per aras?
Numen adhuc sine thure meum est? mihi Tantalus autor,
Cui licuit soli superiorum attingere mensas.
Pleiadum genitrix soror est mea: maximus Atlas
Est auus, ætherium qui fest ceruicibus axem.
In quamcunq; domus aduersi lumina partem,
Immensæ spectantur opes. accedit eodem
Digna Dea facies. huc natas adiice septem,
Et totidem iuuenes, & mox generosq; nurusq;.
40 Quærite nunc habeat quam nostra superbia causam.
Quoq; modo audetis genitam Titanida Cæo
Latonam præferre mihi.

Athēniensis tamen Apollodorus Nioben scribit libro primo Bibliothecæ fuisse Phoronei Regis peloponnesi & Laodices filiam, cum Tantalum alii dicerent fuisse eius patrem. Hanc nupsisse Amphioni Thebano dicunt, vt est in libro 3. Bibliothecæ. Verum cum dux fuerint Niobe, vt arbitror, de Tantalī filia solum sermo est. De numero filiorum, quos illa Amphioni peperit, non conueniunt inter se scriptores. Herodotus duos tantum mares, ac tres

feminas